

درس بیست و یکم : (پیروزی انقلاب اسلامی)

۱- هجرت امام خمینی از عراق به فرانسه چگونه صورت گرفت ؟

با روزافزون شدن تظاهرات مردمی در ایران ، رژیم عراق در پی يك توافق محرمانه با شاه و هماهنگی با امریکا ، اقدام به اخراج امام خمینی از آن کشور کرد و امام در ۳۰ مهر ۱۳۵۷ به طرف کویت رفت اما دولت کویت اجازه ورود به او نداد ، این در حالی بود که عراق نیز به امام اجازه بازگشت نمی داد ، در نتیجه امام خمینی و همراهانش در ۱۵ مهر ۱۳۵۷ به فرانسه رفتند و لی رئیس جمهور فرانسه به محض اطلاع از ورود غیرمنتظره امام خمینی ، نظرشاه را در این مورد جویا شد و سپس به امام اجازه اقامت داد .

۲- هدف شاه و امریکا از اقامت امام خمینی در فرانسه چه بود ؟

تصورشاه و امریکا این بود که دور شدن امام خمینی از ایران سبب جدایی وی از جریان انقلاب خواهد شد اما شرایط بهتر ارتباطات در فرانسه به رهبری انقلاب کمک کرد و از آن پس تماس ها راحت تر و پیام ها بیشتر شد .

۳- ماجرای ۱۳ آبان ۱۳۵۷ چه بود ؟

در ۱۳ آبان ۵۷ جمع زیادی از دانشجویان و دانش آموزان تظاهرکننده در دانشگاه تهران توسط نیروهای نظامی و انتظامی به شهادت رسیدند . پخش صحنه هایی از این ماجرا در تلویزیون احساسات مردم را برانگیخت و شریف امامی از نخست وزیری برکنار و در ۱۴ آبان ارتشبد از هاری به جای او منصوب شد ، اما در همان روز مجدداً در تهران تظاهراتی شدیدتر برگزار شد و طی آن ، بخشی از سفارت انگلیس به آتش کشیده شد ، شاه در ۱۵ آبان طی سخنانی اعتراف کرد که « پیام ملت ایران » را شنیده است و سوگند یاد کرد که خطاها و فساد و ظلم و بی قانونی دیگر تکرار نخواهد شد .

۴- از هاری برای کاهش نارضایتی و برقراری آرامش چه کسانی را دستگیر نمود ؟

از هاری در اولین اقدام برای کاهش نارضایتی و برقراری آرامش ، جمعی از سران بدنام رژیم پهلوی نظیر (امیرعباس هویدا) نخست وزیر سابق ، (ارتشبد نصیری) رئیس سابق ساواک را دستگیر کرد اما امام خمینی به مردم ایران هشدار داد این اقدامات ظاهری و فریب کارانه است .

۵- تظاهرات گسترده مردم در داخل کشور در سال ۵۷ با هماهنگی های کدام شخصیت ها انجام می گرفت ؟

تظاهرات گسترده مردم در داخل کشور با هماهنگی های شخصیت هایی چون :

آیت الله مطهری ، آیت الله طالقانی ، آیت الله دکتر بهشتی ، آیت الله خامنه ای ، آیت الله هاشمی رفسنجانی ، آیت الله مهدوی کنی و دیگر علما و روحانیون شاخص تهران و شهرستانها ، همچنین شخصیت های سیاسی و فرهنگی مسلمان و سایر گروه ها همچنان ادامه داشت ، اما قدرت تعیین کننده ، رهبری امام خمینی بود .

۶- پس از مهاجرت امام خمینی به فرانسه چه کسانی برای هماهنگی مبارزات به پاریس رفتند ؟

سران گروه های سیاسی و روحانیون برجسته و مبارز ، مانند : آیت الله بهشتی و آیت الله مطهری برای هماهنگی مبارزات به ملاقات امام خمینی به پاریس شتافتند .

۷- قدرت تعیین کننده در انقلاب اسلامی ، رهبری چه کسی بود ؟

قدرت تعیین کننده ، رهبری امام خمینی بود .

۸- چه عواملی زمینه را برای راهپیمایی عظیم روزهای تاسوعا و عاشورای سال ۵۷ فراهم ساخت ؟

۱- با آغاز ماه محرم امام خمینی با صدور پیامی که برخاسته از ماهیت و فلسفه قیام عاشورا بود ، مردم را به راهپیمایی در این روز بزرگ دعوت کردند .

۲- با وجود برقراری حکومت نظامی ، مردم در اولین شب محرم به خیابانها آمدند ، اما رژیم ، عزاداران حسینی را به گلوله بست . کشتار بی رحمانه در جنوب تهران و سایر شهرهای کشور ، زمینه را برای راهپیمایی عظیم تاسوعا و عاشورا فراهم کرد .

۹- در جریان انقلاب اسلامی ۵۷ کدام تظاهرات سرنوشت ساز به منزله رفراندوم (همه پرسی) تلقی شد ؟

جمعیتی که در تهران با نظم شگفت آور به سوی میدان آزادی حرکت کردند حدود ۴ میلیون نفر و در سراسر کشور ۱۶ میلیون نفر بر آورده شده است این راهپیمایی عظیم ناظران سیاسی را شگفت زده کرد بطوریکه در ظهر عاشورای ۱۳۵۷ تحلیلگران مسایل سیاسی و خبرگزاری های مختلف جهان عمر حکومت شاهنشاهی را در ایران پایان یافته تلقی کردند . مردم در این تظاهرات که به منزله یک رفراندوم (همه پرسی) بود ، خواستار استقلال ، آزادی ، جمهوری اسلامی شدند . عظمت و گستردگی تظاهرات این دور روز ، ونظم و انسجام آنها وحشت شاه و امریکا را بیش از پیش کرد .

۱۰- قطعنامه راهپیمایی روز عاشورای سال ۵۷ توسط چه کسی قرائت شد و موضوعات آن چه بود ؟

قطعنامه راهپیمایی روز عاشورا که توسط آیت الله بهشتی قرائت شد ، تاکیدي مجدد بر :

- ۱- سرنگونی نظام سلطنتی ،
- ۲- بازگشت امام خمینی به کشور ،
- ۳- تشکیل جمهوری اسلامی ،
- ۴- و دعوت از ارتش برای پیوستن به مردم بود .

۱۱- ارتشبد از هاری در چه شرایطی کناره گیری کرد ؟

در پی تظاهرات و راهپیمایی عظیم روزهای تاسوعا و عاشورای سال ۱۳۵۷ که به منزله یک رفراندوم (همه پرسی) بود ، در چنین شرایطی ارتشبد از هاری کناره گیری کرد و شاپور بختیار ، از اعضای جبهه ملی به نخست وزیری منصوب شد .

۱۲- با منصوب شدن شاپور بختیار به نخست وزیری ، چه اختلاف نظری میان دستگاههای سیاست گذار امریکا شرایط را وخیم تر کرد ؟

اختلاف نظر میان دستگاههای سیاست گذار امریکا ، شرایط را برای کار ترو شاه وخیم تر کرده بود :

- ۱- شورای امنیت ملی امریکا به دنبال اجرای کودتا و به راه انداختن جوی خون در ایران بودند ،
- ۲- اما کارتر ، وزارت امور خارجه امریکا ، سازمان سیا به فکر فریب مردم از طریق جایگزینی بختیار به جای شاه و سوار شدن بر موج انقلاب بودند .

۱۳- ژنرال هایزر با چه هدفی به ایران فرستاده شد ؟

با بسته شدن همه راهها و دستاویزها برای باقی ماندن شاه در کشور ، اهتمام عمده امریکا بر حفظ ساختار ارتش قرار گرفت . به این دلیل ژنرال رابرت هایزر معاون نیروهای امریکا در اروپا دردی ماه ۱۳۵۷ به ایران فرستاده شد .

۱۴- ژنرال هایزر با چه ماموریتی به ایران فرستاده شد و چه وظایفی را به عهده داشت ؟
چون اهتمام عمده امریکا بر حفظ ساختار ارتش قرار گرفت ، ژنرال رابرت هایزر معاون نیروهای امریکا در اروپا دردی ماه ۱۳۵۷ به ایران فرستاده شد . وظیفه او ، هماهنگی با سران ارتش برای حمایت از دولت بختیار ، و در صورت لزوم انجام کودتای نظامی علیه انقلاب و حفظ مراکز راهبردی مورد نظر امریکا بود . تلاش امریکا برای غلبه بر تظاهرات مردمی و ایجاد تفرقه در بین نیروهای انقلابی به نتیجه نرسید و مردم همچنان خواستار سقوط سلطنت و برقراری حکومت « جمهوری اسلامی » بودند .

۱۵- امام خمینی با وجود چه مخالفت هایی و در چه تاریخی به ایران بازگشت ؟
به رغم (تلاش های امریکا) ، (دولت بختیار) ، (مخالفان غیر مذهبی حکومت شاه) ، برای جلوگیری از ورود ویا به عقب انداختن بازگشت امام خمینی و همچنین با وجود (احتمال سوء قصد به جان وی) ، امام خمینی روز ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ در میان عظیم ترین استقبال تاریخی به ایران بازگشت .

۱۶- (شورای انقلاب اسلامی) به دستور چه کسی و با چه هدفی تشکیل شد ؟
به دستور امام خمینی (شورای انقلاب اسلامی) تشکیل شد و موظف گردید به (بررسی چگونگی تشکیل دولت موقت) ، (نحوه انتقال قدرت) و (فراهم کردن مقدمه های تصویب قانون اساسی جدید) بپردازد .
۱۷- وظایف (شورای انقلاب اسلامی) چه بود ؟

- ۱- (بررسی چگونگی تشکیل دولت موقت) ،
- ۲- (نحوه انتقال قدرت)
- ۳- (فراهم کردن مقدمه های تصویب قانون اساسی جدید)

۱۸- اولین دولت حکومت اسلامی چگونه روی کار آمد ؟

با پیشنهاد (شورای انقلاب) مهندس مهدی بازرگان ، به عنوان نخست وزیر دولت موقت ، انتخاب شد و خبر آن ۱۶ بهمن ۵۷ رسماً به اطلاع مردم رسید .

۱۹- اقدام شاپور بختیار در همان روز تشکیل دولت موقت انقلاب اسلامی چه بود ؟

شاپور بختیار در همان روز ، طی اقدامی خیانت آمیز ، قرارداد تحویل تجهیزات نظامی که قبلاً از امریکا به ارزش ۷ میلیارد دلار خریداری شده بود لغو کرد . با توجه به اینکه وجه آن قرارداد قبلاً پرداخت شده بود بالین اقدام بختیار ، کل این مبلغ به حساب امریکا سرازیر شد .

۲۰- آخرین تلاش برای کودتا علیه انقلاب اسلامی چگونه صورت گرفت ؟

با شدت گرفتن درگیری ها میان نیروهای ارتش ، مدت حکومت نظامی در تهران ۷/۵ ساعت طولانی تر شد چرا که با تلاش ژنرال هایزر امریکایی ، فرماندهان نظامی در صدد کودتا بودند تا با دستگیری امام خمینی و سایر شخصیت ها ، انقلاب را شکست دهند . اگر امام خمینی با مواضع قاطعانه خود کودتایی را که در شرف وقوع بود خنثی نمی ساخت ، حادثه خونینی روی می داد .

۲۱- شورای فرماندهان ارتش روز ۲۱ بهمن ۱۳۵۷ تحت چه شرایطی بی طرفی خود را اعلام کرد ؟

با صدور اعلامیه امام خمینی در ۲۱ بهمن، مردم از نیروی هوایی که لشکرگارد شاهنشاهی به آن حمله کرده بود، حمایت کردند. در مدت کوتاهی با مشارکت وسیع زنان و مردان در سراسر کشور، مراکز حساس به تصرف مردم درآمد و پایگاه های رژیم یکی پس از دیگری سقوط کرد. با مشاهده این وضع، شورای فرماندهان ارتش طی اطلاعیه ای بی طرفی خود را اعلام کرد.

۲۲- کدام واقعه (حادثه بزرگ قرن) نام گرفت ؟

روز ۲۲ بهمن سال ۱۳۵۷ رژیم سلطنتی شاه که ایران را تا مرزیک کشور مستعمره تحت سلطه امریکا پیش برده بود به طور کامل سقوط کرد و مردم با شنیدن صدای انقلاب از رادیو با سرور و شادی وصف ناپذیر، پایان پادشاهی و طلیعه انقلاب اسلامی را جشن گرفتند. پیروزی انقلاب اسلامی ایران حادثه بزرگی بود که حیرت جهانیان را برانگیخت و (حادثه بزرگ قرن) نام گرفت .